

Premodne glave.¹⁾

Po narodni smešnici spisal *Silvester K.*

XI.

ekoč pa se vendar oglasi tujec, ki obljubi Zabrzanom, da jim hoče za malo plačilo pomagati iz zadrege in jim nasvetovati, kako bi se dala občinska dvorana razsvetliti na najpreprostejši in najcenejši način. Dobrodušni vaščani mu v prvem veselju takoj obljubijo sto kron v srebru, in ker je tujec s ponudbo zadovoljen, jim da ta-le nasvet:

„Vsa svetloba prihaja od solnca, ki nam brezplačno izkazuje svojo dobroto. Svojo občinsko dvorano si razsvetlite torej najbolj poceni in za večne čase s solnčno svetlobo. Toda slušajte, na kakšen način. Vsak izmed vas naj vzame veliko vrečo, jo naj drži odprto proti solncu, potem jo naj pazljivo zaveže in nese v dvorano, kjer jo zopet odpre in izpusti ujete solnčne žarke. Ti bodo splavali pod strop in svetili, da boste imeli svoje veselje z njimi. Uverjen sem, da se bo lahko že jutri vsak prepričal o uspehu tega malotežavnega dela, seveda, če bo jutri sijalo solnce.“

Nasvet prekanjenega tujca se zdi našim znancem tako umljiv, da se začnejo nekateri s trdo pestjo biti ob čelo, rekoč:

„Čemu si nismo tega nasveta izmislili sami! Prihranili bi si bili sto kron. Delo je tako lahko, da ga brez truda izvrši vsak otrok.“

Takoj drugo jutro sklenejo iti na velevažen opravek. Tujec pa vtakne lahkozasluženi denar v žep in jo še tisti dan popiha — za nosom. V Zabrdru ga ni videl nihče več.

Kako živahno je bilo drugega dne gibanje in kretanje po Zabrdru. Nebo je bilo jasno in solnce je sijalo, da se je vaščanom dozdevalo, kakor bi še nikoli ne bilo svetilo tako milo. Kogar si srečal na cesti, vsak je nosil vrečo, katerih so si bili morali nekaj narediti še čez noč. Nekatere pre-skrbne žene so imele celo razno orodje za zajemanje solnčne svetlobe.

Koliko časa so Zabrzani porabili za svoj opravek, ni znano; zvedelo se je le toliko, da niso imeli nikakega uspeha in dvorano temno kakor prej. Tujcu pa, ki jih je bil tako lepo potegnul za nos, niso dali krivde, meneč, da jim je bil brzčas pozabil še kaj povedati.

O, ti lahkoverni Zabrd!

* * *

Občinska hiša je bila prav osamljena, ker se zaradi trde teme ni dalo drugače zborovati v nji kakor pri luči. Ta nesreča je grozno težila srca zabrških poštenjakov.

¹⁾ Glej lanski letnik.

Pa glej, nekega dne zapazi zvita glavica, da prihaja svetloba pri odprtih durih v temno poslopje. Brž ji nekaj šine na misel, kar pove tudi drugim, in Zabržani, ki so dozdej mislili, da so okna na hišah le za gledanje ven, naredo naposled tudi na svojo palačo te prepotrebne odprtine in — duhomorna megla v glavah nesrečnih Zabržanov je izginila s temo občinske hiše.

Za nekaj časa je bil zdaj mir, a ne dolgo. Župan namreč si namisli, da bi bilo treba za novo poslopje nekoliko več svetovalcev. Po njegovem mnenju so bili torej svetovalci v nekaterem oziru le nekaj kras občinske dvorane. Za potrebe ljudstva je skrbel itak on. Potrebi je bilo kmalu pomagano in pri prvi novi seji je dvorana kar mrgolela samih odbornikov. Trezno mislečemu opazovalcu bi se bilo na prvi pogled dozdevalo, da so jih bili le nekoliko preveč nagrabili pri volitvah. Nekoliko tesno se je zdelo zdaj tudi županu, ki pa je začel krivdo dajati nesrečnemu zidarskemu mojstru, očitajoč mu, da je postavil za ljudske potrebe pretesno občinsko poslopje.

Siromak si ne ve v prvi sili pomagati in obljubi županu dvorano nekoliko nategniti. On sam in tudi vaščani gotovo niso premislili, kaj se pravi zidovje natezati, a zdelo se jim je umno in v tem slučaju edino mogoče.

Še tisti dan so se vsi najmočnejši zabrški možje upirali v dvorani v stene in jih nategovali od znotraj na ven. Delo je bilo silno težavno in navidez brez vsakega uspeha. Tu pa se ponudi vaški kovač narediti velikanske klešče, ki se bodo dale položiti okolo hiše. Kadar se bodo stene nategnile, se bodo razkoračile tudi klešče in bodo na ta način pokazale, za koliko se je razširila dvorana. Izvrstni nasvet seveda obvelja, in ko je železna priprava gotova in na svojem mestu, se prične delo iznova.

Istočasno se je peljalo mimo poslopja več tujcev. Njim so bili veleumni vaščani dobro znani. Komaj zapazijo klešče in slišijo iz hiše glasno stokanje in napiranje, že jim pride na misel, da Zabržani počenjajo zopet kaj pametnega. Iz nagajivosti vzamejo klešče na voz in jih odpeljejo.

Kmalu potem gredo vaščani gledat, koliko že zijajo klešče, a ko jih ne najdejo več, se močno razvesele, rekoč:

„Tako smo nategnili zidovje, da niso klešče več mogle zijati in so se zalezle v zid. Zdaj šele bo hiša močna!“

Kakor pripovedujejo, je zaradi prehudega napora umrl eden izmed odbornikov. Prostora je bilo zaradi tega nekoliko več, in Zabržani niso našli nobenega nedostatka več.

Tako je bila torej občinska hiša naposled vendar dovršena.

